

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*

THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS' STRATEGIC LEADERSHIP AND TEACHERS' PERFORMANCE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON SI THAMMARAT

วาสนา ชุมน้อย^{1*}, ศิลป์ชัย สุวรรณมณี²

Wassana Chunoi^{1*}, Sinchai Suwanmanee²

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา สงขลา ประเทศไทย

¹Faculty of Education, Thaksin University, Songkhla, Thailand

²หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตสงขลา สงขลา ประเทศไทย

²Master of Education (M.Ed.), Program in Educational Administration, Thaksin University, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: 671997151@tsu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 2) การปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2567 จำนวน 341 คน จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .977 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู มีค่าเท่ากับ .976 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.5860, S.D. = 0.4654) คือการเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวัฒนธรรมองค์กร ขณะที่ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.5075, S.D. = 0.5528) 2) การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการปฏิบัติงานครูมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.6994, S.D. = 0.3189) ส่วนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.6365, S.D. = 0.3804) 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของครู (r = 0.705**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาค้นครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการสร้างและธำรงรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง มีส่วนสำคัญในการยกระดับการปฏิบัติงานของครู และเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนากลยุทธ์ด้านภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิบัติงานของครู, ความสัมพันธ์, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of this research were to: 1) examine the strategic leadership of school administrators under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office, 2) investigate the work performance of teachers under the same jurisdiction, and 3) analyze the relationship between the strategic leadership of school administrators and teachers' work performance. The sample consisted of 341 teachers in the academic year 2024, determined using Krejcie and Morgan's table, selected through stratified random sampling based on school size, and further chosen by simple random sampling. The research instruments were five-point Likert scale questionnaires, with reliability coefficients of 0.977 for strategic leadership and 0.976 for work performance. Data were analyzed using mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The findings revealed that: 1) the overall level of school administrators' strategic leadership was rated at the highest level, with "strengthening, supporting, and maintaining organizational culture" receiving the highest mean score, while "ethical conduct" obtained the lowest; 2) teachers' overall work performance was also rated at the highest level, with "instructional practice" ranking highest and "relationship with parents and community" the lowest; and 3) there was a moderate positive correlation between administrators' strategic leadership and teachers' work performance ($r = 0.705^{**}$, $p < .01$). The study highlights the crucial role of strategic leadership, particularly in building and sustaining a strong organizational culture, in enhancing teachers' performance. The findings provide practical implications for school administrators to develop leadership strategies that foster sustainable educational effectiveness.

Keywords: Strategic Leadership, School Administrators, Teachers' Performance, Relationship, Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากการปฏิวัติดิจิทัล อุตสาหกรรม 4.0 และกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศและปัญญาประดิษฐ์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเทศไทยจึงต้องเร่งพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อสร้าง "พลเมืองสมรรถนะสูง" ที่สามารถปรับตัวและแข่งขันในระดับนานาชาติได้ แนวโน้มดังกล่าวทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับโครงสร้างการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

เพื่อตอบสนองต่อกระแสโลกและความท้าทายในประเทศ รัฐบาลไทยได้กำหนดทิศทางการศึกษาในหลายระดับ นับตั้งแต่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่รับรองสิทธิในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง ไปจนถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) ที่เน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนล่าสุด กระทรวงศึกษาธิการประกาศ นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมุ่ง "ยกระดับคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล" เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา (นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567, 2567) เอกสารนโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG 4) ขององค์การสหประชาชาติ ที่เน้นการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึงภายในปี

2573 ทำให้สถานศึกษาต้องปรับตัวทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการพัฒนาผู้บริหารให้มีศักยภาพในการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์และนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

ในบริบทโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือผู้ที่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางเชิงระบบ และบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก (Boal, K. B. & Hooijberg, R., 2001) งานวิจัยจำนวนมากชี้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ช่วยเพิ่มความผูกพันของครูและเสริมประสิทธิภาพการสอนของ Lashway, L. ในขณะที่ครูเป็นผู้ปฏิบัติงานหลักในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครูจึงต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารทั้งด้านวิสัยทัศน์ บรรยากาศการทำงาน และ การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการสอน (Lashway, L., 2002)

อย่างไรก็ตาม รายงานแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชสะท้อนว่า การพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยังเป็นประเด็นท้าทาย ส่งผลให้การบริหารงานบางโรงเรียนขาดความคล่องตัวและไม่สามารถสนับสนุนครูได้เต็มที่ ทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานครูลดลง (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช, 2567) ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การกำหนดกลยุทธ์ 2) การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม 3) การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร 4) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล และ 5) การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวินัยองค์กร องค์ประกอบ กับการปฏิบัติงานครู ซึ่งได้จากการศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีวิจัยเชิงเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,837 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2567 จำนวน 341 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ จำแนกเป็น เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษาในสังกัดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนค่า (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ จาก วริษา ฮวดศรี และคณะ, อติพงษ์ ฝะเตียงฉันท, วสันต์ พันธุ์ทอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดกลยุทธ์ 2) การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม 3) การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร 4) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล 5) การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวัฒนธรรมองค์กร ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ (วริษา ฮวดศรี และคณะ, 2564); (อติพงษ์ ฝะเตียงฉันท และนันทิยา น้อยจันทร์, 2565); (วสันต์ พันธุ์ทอง, 2567) ตามแนวคิดของ Likert จำนวน 30 ข้อ ธนพล สะพังเงิน, กนกวรรณ ปาระคะ, จิราพร จันทรคุ้ม ประกอบด้วยคำถาม 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้มีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ (IOC) พบว่ามีค่า IOC อยู่ 0.67 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .977 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู มีค่าเท่ากับ .976 ตามลำดับ (ธนพล สะพังเงิน, 2564); (กนกวรรณ ปาระคะ, 2566); (จิราพร โชติพานิช และจรัส อติวิทยาภรณ์, 2567)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงอาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศึกษาพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชและข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา เพื่อขอความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย
2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงอาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศึกษาพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชและข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามตามจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปจำนวน 341 ฉบับ กลับมา จำนวน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.79
4. เมื่อรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดของการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) แบ่งคะแนนตามช่วง ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดของการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) แบ่งคะแนนตามช่วง ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) โดยใช้หลักเกณฑ์การแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ต่ำ

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 313		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การกำหนดกลยุทธ์	4.5367	0.4854	มากที่สุด
2	การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม	4.5075	0.5528	มาก
3	การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร	4.5834	0.4873	มากที่สุด
4	การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล	4.5793	0.4846	มากที่สุด
5	การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวัฒนธรรมองค์กร	4.5860	0.4654	มากที่สุด
รวม		4.5577	0.4684	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.5577$, S.D. = 0.4684) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.5860$, S.D. = 0.4654) รองลงมาคือ การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร ($\bar{X} = 4.5834$, S.D. = 0.4873) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล ($\bar{X} = 4.5793$, S.D. = 0.4846) การกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.5367$, S.D. = 0.4854) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.5075$, S.D. = 0.5528)

2. ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	การปฏิบัติงานของครู	n = 313		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การปฏิบัติหน้าที่ครู	4.6994	0.3189	มากที่สุด
2	การจัดการเรียนรู้	4.6802	0.3370	มากที่สุด
3	ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.6365	0.3804	มากที่สุด
รวม		4.6741	0.3203	มากที่สุด

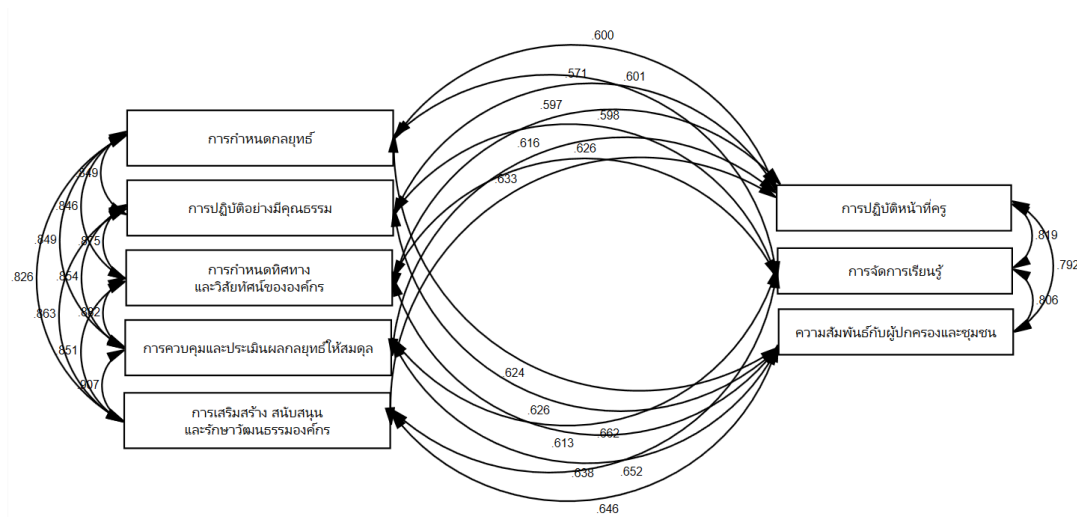
จากตารางที่ 2 พบว่าการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.6741$, S.D. = 0.3203) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปฏิบัติงานครู ($\bar{X} = 4.6994$, S.D. = 0.3189) รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.6802$, S.D. = 0.3370) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.6365$, S.D. = 0.3804)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

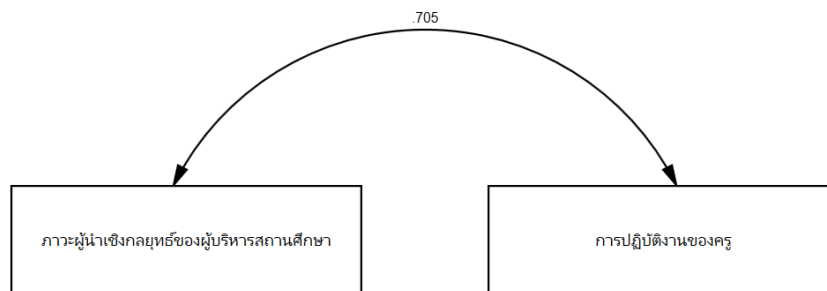
ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	การปฏิบัติงานของครู (n = 313)			รวม
	การปฏิบัติงานครู (Y_1)	การจัดการเรียนรู้ (Y_2)	ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Y_3)	
การกำหนดกลยุทธ์ (X_1)	.600**	.601**	.624**	.653**
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X_2)	.571**	.598**	.626**	.641**
การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร (X_3)	.597**	.626**	.613**	.656**
การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล (X_4)	.616**	.662**	.638**	.684**
การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวัฒนธรรมองค์กร (X_5)	.633**	.652**	.646**	.690**
รวม	.639**	.665**	.668**	.705**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .705^{**}$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีความสัมพันธ์เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวินัยธรรมองค์กร ($r = .690^{**}$) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล ($r = .684^{**}$) และการกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร ($r = .656^{**}$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวินัยธรรมองค์กร การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ให้สมดุล การกำหนดกลยุทธ์ และการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ตามลำดับ

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในมิติของการกำหนดทิศทาง การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กรและนโยบายของประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราชมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน องค์กรคุณภาพมุ่งสู่การบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล ก้าวทันเทคโนโลยี ร่วมสร้างคนดีมีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นกรอบการทำงานที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีทิศทาง นอกจากนี้ ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ซึ่งสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับบุคลากรในโรงเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรประกอบด้านนี้มีระดับคะแนนสูงที่สุด สอดคล้องกับแนวโน้มที่ปรากฏในงานวิจัยหลายชิ้นที่ได้ศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นการยืนยันว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารในยุคปัจจุบันพึงมีเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับงานกัญญณัช เพชรรัตน์ และคณะ ที่ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และพบผลลัพธ์ที่สอดคล้องกัน แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องเชิงพื้นที่ที่น่าสนใจ (กัญญณัช เพชรรัตน์ และคณะ, 2567) นอกจากนี้ ผลการศึกษายังมีความสอดคล้องกับงานวิจัย มูฟิต วาโอะ ซึ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (มูฟิต วาโอะ, 2564) รวมถึง คราธุมิ ผดุงชาติ ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี (คราธุมิ ผดุงชาติ, 2563) และงาน ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ล้วนแต่ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีแนวโน้มอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน (ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม, 2566)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเสริมสร้าง สนับสนุน และรักษาวัฒนธรรมองค์กร และสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมความสามัคคี และสนับสนุนบุคลากรในทุกมิติ ทั้งด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ การสร้างความรู้สึกรักมีคุณค่าในองค์กร และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมองค์กรในฐานะรากฐานของความร่วมมือ ความผูกพัน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา จึงมุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศที่เกื้อกูล เอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนค่านิยมขององค์กร ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการที่ผู้บริหารได้รับการประเมินในระดับมากที่สุดในประเด็นการเป็นแบบอย่างและสนับสนุนบุคลากร ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย กัญญณัช เพชรรัตน์ และคณะ ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด (กัญญณัช เพชรรัตน์ และคณะ, 2567) เช่นเดียวกับ ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม ที่ศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขต 2 ก็พบผลการวิจัยในทิศทางเดียวกันว่า ผู้บริหารสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรอยู่ในระดับมาก (ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม, 2566) นอกจากนี้ยังมีงาน ปิยชัยพร ยิ่งขจร, วริศราบัวแก้ว และคณะ ที่สนับสนุนแนวโน้มเดียวกันว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรนั้นมีบทบาทอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารงานสถานศึกษา ทั้งนี้อาจกล่าวได้ การเสริมสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรโดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ

เชิงกลยุทธ์ เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพองค์กรในทุกด้าน ทั้งในมิติของการสร้างแรงจูงใจ การสร้างความภาคภูมิใจในองค์กร และการสร้างความยั่งยืนในบริบทของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (ปิยะชญพร ยิ่งขจร, 2563); (วรศรา บัวแก้ว และคณะ, 2567)

2. การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การปฏิบัติงานครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ครูในเขตพื้นที่ศึกษาดังกล่าวมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความมุ่งมั่นในบทบาทหน้าที่ และมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติงานครูและการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพของครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของครูผ่านการนิเทศ การส่งเสริมจากหน่วยงานต้นสังกัด และบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเติบโตในวิชาชีพ ล้วนส่งผลต่อแรงจูงใจและการยึดมั่นในมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู แม้ว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน แต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ครูยังคงให้ความสำคัญกับความร่วมมือภายนอกสถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย วริษา ฮวดศรี และคณะ ที่พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (วริษา ฮวดศรี และคณะ, 2564) เช่นเดียวกับ ขวัญสุตา อ่วมสะอาด ที่ระบุว่า ครูมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในระดับสูง (ขวัญสุตา อ่วมสะอาด, 2565) อีกทั้ง พีรวิญญ์ สุดแสนห์ ยังชี้ว่าการปฏิบัติงานของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการในยุคดิจิทัล (พีรวิญญ์ สุดแสนห์, 2566) นอกจากนี้ อภิขยา จรรยาศรี, วิมล พลทะอินทร์ และคณะ ยังเน้นย้ำถึงบทบาทของสมรรถนะผู้บริหารและความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู (อภิขยา จรรยาศรี, 2566); (วิมล พลทะอินทร์ และคณะ, 2563) รวมถึง สุดารัตน์ โพธิ์ศรี และศิษณพงศ์ ศรีจันทร์ ที่สนับสนุนว่าปัจจัยด้านการเสริมพลังและการโค้ชจากผู้บริหารมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพครูอย่างมีนัยสำคัญ (สุดารัตน์ โพธิ์ศรี และศิษณพงศ์ ศรีจันทร์, 2568)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ครู สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

การปฏิบัติหน้าที่ครู พบว่า การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ด้านการปฏิบัติงานครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ครูให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ครูให้คำปรึกษาและแนะแนวทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการสอน ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่กระตุ้นความสนใจและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน ใฝ่รู้ ครูใช้การวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ครูมีความมุ่งมั่นในการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน และมีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ครูปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเท่าเทียม เคารพในศักดิ์ศรีและความคิดเห็นของทุกคน และครูมีการวางแผนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ครูมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างสูง

มีความตั้งใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาวิชาชีพ และการเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้เรียน สะท้อนถึงความตระหนักในการพัฒนาตนเองและการเป็นครูมืออาชีพอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาครูอย่างชัดเจน ทั้งด้านการนิเทศ ติดตาม สนับสนุน การเรียนรู้ของครู และการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาและการเรียนรู้ของทั้งครูและนักเรียน อีกทั้งยังมีระบบประเมินผลและแรงจูงใจที่ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นและต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย วริษา ฮวดศรีและคณะ ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งพบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตนในระดับมากที่สุด (วริษา ฮวดศรี และคณะ, 2564) สอดคล้องกับ ขวัญสุตา อ่วมสะอาด ที่ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยพบว่าครูปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน (ขวัญสุตา อ่วมสะอาด, 2565) ที่ นอกจากนี้ งานวิจัย พีรวิทย์ สุดเสนห์ ซึ่งศึกษาการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ก็ชี้ว่าครูมีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดทั้งจากมุมมองของผู้บริหารและครูผู้สอน (พีรวิทย์ สุดเสนห์, 2566) ขณะที่ ศุภักษร สุนทรวัฒน์และนิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูมีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน (ศุภักษร สุนทรวัฒน์ และนิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ, 2567) ในทำนองเดียวกัน อภิขยา จรรยาศรี ชี้ให้เห็นว่าการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก (อภิขยา จรรยาศรี, 2566) ขณะที่ วิมล พลทะอินทร์และคณะ เน้นว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับมากเช่นกัน (วิมล พลทะอินทร์ และคณะ, 2563) และ สударัตน์ โพธิ์ศรีกับชัชณพงศ์ ศรีจันทร์ ยังสนับสนุนว่าทักษะการโค้ชของผู้บริหารมีผลต่อการปฏิบัติงานของครูในระดับมาก (สударัตน์ โพธิ์ศรี และชัชณพงศ์ ศรีจันทร์, 2568)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .705^{**}$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของครูในระดับปานกลาง ($r = .705^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ยิ่งผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สูงขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งส่งผลให้ครูมีแนวโน้มในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติหน้าที่ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างมีระบบ ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กรอย่างมีเป้าหมายร่วมผลการวิจัยข้างต้น สอดคล้องกับงานวิจัย สมพล นาลาดทา และสมศักดิ์ เอี่ยมคงสี ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ (สมพล นาลาดทา และสมศักดิ์ เอี่ยมคงสี, 2567) และยังสอดคล้องกับ วริษา ฮวดศรีและคณะ ที่ชี้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาดังกล่าวจึงยืนยันถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในฐานะกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพของครู และการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ (วริษา ฮวดศรี และคณะ, 2564)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช รายด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของครูด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ย่อมส่งผลต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครองและชุมชนโดยรอบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะมีความสามารถในการมองภาพรวมขององค์กร และกำหนดทิศทางในการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม เช่น การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ครูออกไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองหรือชุมชน และการวางแผนกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ ส่งผลให้ครูสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้กับบริบทของชุมชนได้ดีขึ้น ดังที่ระบุไว้ในเอกสารว่า ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำในการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อประสานความร่วมมือทั้งในและนอกองค์กร เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมสอดคล้องกับงานวิจัย จุริรัตน์ ม่วงนา ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 (จุริรัตน์ ม่วงนา, 2563) ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งประเด็นหนึ่งที่สะท้อนอย่างชัดเจนคือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและผู้ปกครอง ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมพลังให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่นและเกิดผลลัพธ์ทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ในทำนองเดียวกันได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งองค์การแห่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้นำมีความสามารถในการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เป็นการยกระดับวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดความไว้วางใจและการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ได้สอดคล้องกับ กิตติภักดิ์ รัตตานุสรณ์ และคณะ ได้ศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน โดยพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งในกระบวนการบริหารความเสี่ยงนั้น ความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่อาจกระทบต่อคุณภาพการศึกษา (กิตติภักดิ์ รัตตานุสรณ์ และคณะ, 2561) นอกจากนี้ มั่นทนา ชุมปัญญา ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 แม้งานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นไปที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง แต่เนื้อหาหลายด้านมีความสอดคล้องกับแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยพบว่า ผู้บริหารที่มีความสามารถในการปรับตัวและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนสำคัญต่อแรงจูงใจและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู (มั่นทนา ชุมปัญญา, 2563)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน อีกทั้งผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเครือข่ายการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและรอบด้าน พร้อมทั้งผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาเลื่อนขั้นและปรับเงินเดือนอย่างโปร่งใสและยุติธรรม เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความเป็นธรรมแก่บุคลากร นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษา

เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช รวมทั้งควมมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุและกลไกที่ทำให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ปาระคะ. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัญญณัฏฐ์ เพชรรัตน์ และคณะ. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 4(4), 1509-1525.
- กิตติภูมิ รัตนสุพรรณ และคณะ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารบริหารการศึกษา มศว SWU Educational Administration Journal, 15(29), 20-91.
- ขวัญสุดา อ่วมสะอาด. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศราวุฒิ ผดุงชาติ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สระบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิราพร โชติพานิช และจรัส อติวิทยากรณ์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- จิรรัตน์ ม่วงนา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ธนพล สะพังเงิน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. (2567). สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. เรียกใช้เมื่อ 18 มิถุนายน 2568 จาก <https://ops.moe.go.th/policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยชญพร ยิ่งขจร. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2. ใน สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- พีรวิทย์ สุดเสน่ห์. (2566). การปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มณฑนา ชุมปัญญา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มูฟิต วาโชะ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี. ใน สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วรศรา บัวแก้ว และคณะ. (2567). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี, 6(1), 147-162.
- วริษา ฮวดศรี และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารสิรินธรปริทรรศน์, 22(1), 103-117.
- วสันต์ พันธุ์ทอง. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วารสารราชนครินทร์, 21(1), 64-79.
- วิมล พลทะอินทร์ และคณะ. (2563). ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 9(1), 125-125.
- ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(2), 169-182.
- ศุภักษร สุนทรวัฒน์ และนิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ. (2567). คุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม. ปัญญาปณิธาน, 9(2), 183-196.
- สมพล นาลาดทา และสมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 9(3), 1719-1732.
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. เอกสารลำดับที่ 2/2567 กลุ่มนโยบายและแผน สพม.นครศรีธรรมราช. เรียกใช้เมื่อ 18 มิถุนายน 2568 จาก <https://www.sea12.go.th/>
- สุดารัตน์ โพธิ์ศรี และศิษย์พงศ์ ศรีจันทร์. (2568). ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8(2), 724-736.
- อดิพงษ์ ณะเดียงฉันท และนันทยา น้อยจันทร์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(5), 305-321.

อภิชา จรรยาศรี. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Boal, K. B. & Hooijberg, R. (2001). Strategic leadership research: Moving on. *The Leadership Quarterly*, 11(4), 515-549.

Lashway, L. (2002). Developing instructional leaders. *ERIC Digest: ERIC Clearinghouse on Educational Management*.